

Bölüm ON

Hatanın Tanımlanması

Beceri analizi

- Öğrenene performansının doğruluğu hakkında bilgi vermek öğrenme sürecinin çok önemli bir parçasıdır.
- Bu işlemden önce ise gözlem yolu ile performansın analizinin yapılması gerekir.
- Burada sergilenen teknik, üst düzeydeki ile kıyaslanır.

Genel bir bakış

- Beceri Analizi
- Gözlem Yapmak
- Hatanın Sebebinin ve Düzeltme Yollarının Bulunması
 - Sınırlılıklardan kaynaklanan hatalar
 - Anlama hataları
 - Seçim hatası
 - Uygulama hatası
 - Algılama hatası
- Hatalar düzeltilmeli mi?

Gözlem Yapmak

- İyi bir gözlem plan ile başlar. Gözlem öncesi amacın ve temel hareket noktalarının saptanması gerekir.
- İkinci basamak ise görüş açısının saptanmasıdır. Bazı hareketleri doğru gözlemlemek için belki de birden fazla açıdan bakmak gerekir.
- Diğer bir nokta ise hata tanımlanmadan önce kaç tane denemenin incelenmesi gerektiğidir.
- Son karar ise gözlemlenen hareketin videoya kayıt edilip edilmeyeceğidir.

Hatanın sebepleri

Hata Kaynağı

Kavrama Hatası

- Öğrenenin yapılması gereken eylemi anlamamasından veya sizin ne yapılması gerektiği ile ilgili beklentilerinizi anlamasından kaynaklanır.
 - Sınırlı dikkat kapasitesi
 - Motivasyon kaybı vb sebepler
- Hareket tekrar anlatılır ve seçilen kelimelere dikkat edilir.

Hatanın Sebebinin ve Düzeltme Yollarının Bulunması

- Sınırlılıklardan kaynaklanan hatalar
 - Gelişim seviyesine bağlı olarak beceri ve/veya çevre ilişkisi
 - Kullanılan malzeme (ağır, uzun vs)
 - Verilen alıştırma ve uygulama biçimi
 - 'Kapalı' bir çevreden 'açık' bir çevreye geçiş
 - Korkuda bir hata kaynağıdır.

Seçim hatası

- Çevredeki değişikliklere bağlı olarak hızlı & doğru karar verme...
 - **Algısal hatalar** – ilgili olan ve olmayan uyarıların ayıklanması
 - **Karar verme hataları** – hız, yön, yükseklik, uzunluk, açı, rakibin konumu gibi hata kaynakları
 - **Hatırlama hataları** – hareketlerin veya stratejilerin hatırlanamaması

Uygulama hataları

- **Kas-sinir sistemi koordinasyonu** – uygulayıcılar öğrenenin neyi yapabileceği ve neyi bildiği arasında ki arımı yapabilmelidir. Bazen öğrenen bilmediğinden dolayı değil yeterli alıştırma yapmadığından dolayı hata yapar.
- Kimi zaman hatalar eski hareketlerin yeni hareket kalıbı ile değiştirilmek istenmesinden de

Duyusal Hatalar

- **Görsel hatalar** – göz kırpma esnasında meydana gelebilecek çok hızlı hareketler veya gölgenin meydana getireceği yanıltma veya perdeleme gibi durumlar hata yapmamıza sebep olur.
- **Proprioepsiyon hatalar** – proprioseptif sistemde olan zayıflık denge algısını değiştireceği gibi hata tanımlama yeteneğini de olumsuz yönde etkiler

Uygulama hataları

- **Hız-doğruluk** – mekansal doğruluk ile ilgili hareketlerde hızlı yapmak hatayı artırırken zamansal doğruluk ile ilgili hareketlerde hızlı yapmak hatayı genellikle azaltır.
- **Çevre manipülasyonu** – açık becerilerde şartların tahminini zorlaştıran uygulamalar rakibin hata payını artırır.

Hatalar düzeltilmeli mi?

- Hatalar tanımlandıktan sonra düzeltilmesi için sorulması gereken bazı sorular mevcuttur.
- Düzeltilmek istenen biçimde sergilenebilmesi için kişinin fiziksek (kuvvet seviyesi, esneklik gibi) & zihinsel kapasitesinin arzu edilen seviyede olması gerekir.

Hata Düzeltilmesi

Öğrenen hataları
düzeltebilecek
yeterlilikte mi?

Düzeltilmeleri
yapabilmek için ne
kadar süremiz var?

Öğrenen düzeltilmeleri
yapmak için yeterli istek
duyuyor mu?